

Ankenævnet for Forsikring

Den 17. februar blev i sag nr. 95877:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i klageskemaet af 2/10 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg ... klager over, at Industriens Pension ikke vil udbetale mit depot efter PBS § 29, stk. 3 og 4, efter tilkendelse af invalidepension.

Sagsforløb

Efter tildeling af invalidepension, har jeg bedt Industriens Pension om at udbetale mit depot efter pbs § 29, stk. 3 og 4. (mail 13.09.20, med negativt svar 14.09.20). Der blev klaget over afgørelsen til klageansvarlig (mail 15.09.20 med negativt svar 17.09.20).

Industriens Pension fastholder, i svaret fra klageansvarlig, at: *'Pensionen tidligst kan udbetales ved den alder, som er nævnt i din pensionsoversigt.'* I mit tilfælde 60 år.

Dette gælder ifølge Industriens Pension, uanset tilkendelse af invalidepension. Vilkårene er ensidigt dikteret af Industriens Pension. Det fremgår ikke direkte af vilkårene, at pensionen ikke kan udbetales ved invaliditet.

Det fremgår af aftaleloven, at bebyrdende vilkår i aftaler skal være specielt fremhævede. De skal desuden være individuelt drøftet.

En fortolkning af pensionsudbetalings alderen, som ikke følger lovgivningen på området, er et bebyrdende vilkår, som skulle have været særligt fremhævet og drøftet individuelt.

Min fortolkning af aftalevilkårene var og er, at udbetaling følger lovgivningen, herunder udbetaling ved invaliditet. Hvilket også er sædvane i branchen.

Ankenævnet for Forsikring

2.

95877

Jeg ønsker derfor Industriens Pension pålagt, at udbetale depotet efter PBS § 29, stk. 3 og 4, med renter pålagt fra 1. november 2020.

Dersom klagenævnet ikke er enig i, at det drejer sig om tolkning af vilkårene, og at denne tolkning skal falde ud til kundens fordel, jvf. aftalelovens § 38 b. Ønskes vilkåret tilsidesat efter aftalelovens § 36, stk. 1 og 2, som urimeligt."

I brev af 20/10 2020 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagsfremstilling

Denne sag omhandler, hvorvidt klager kan få udbetalt sin pensionsopsparing, før pensionsudbetalingsalderen er nået, og om han med henvisning til pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4 opnår ret til at genkøbe sin pensionsopsparing.

Forsikringsforhold

Klager er omfattet af de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspensionen' gældende fra 1. april 2020. Betingelserne fremlægges som **bilag A**.

Klagers pensionsordning følger dansk rets almindelige regler, medmindre andet fremgår af pensionsordningens aftalegrundlag. Aftalegrundlaget er den til enhver tid gældende pensionsoversigt, forsikringsbetingelser og pensionsvejledning.

Det står således indledningsvist på side 4 af betingelserne (bilag A):

*'ALMINDELIGE FORSIKRINGSBETINGELSER FOR FORSIKRINGER I ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN
De almindelige forsikringsbetingelser gælder for forsikringer i Industriens Pensionsforsikring A/S (Industriens Pension).*

(...)

For pensionsordningen gælder dansk rets almindelige regler, medmindre andet er bestemt i aftalegrundlaget. Pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen.'

I henhold til forsikringsbetingelserne, kommer pensionsopsparingen tidligst til udbetaling, når medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen.

Der står således i forsikringsbetingelserne kap. 1, § 17 i sin helhed (bilag A):

'§ 17 Udbetaling når forsikrede går på pension

Ydelser ved alderspensionering kan udbetales, når forsikrede når den pensionsudbetalingsalder, der er angivet i pensionsoversigten, og forsikrede har anmodet om udbetaling. Den forsikrede kan ikke fortryde en anmodning om udbetaling, når udbetalingen er sat i gang.

Stk. 2. Hvis den forsikrede ikke har nået folkepensionsalderen, er det en betingelse for retten til udbetaling af ratepension og udbetaling af livslang pension, at der ikke bliver indbetalt fra en arbejdsgiver. Begrænsningen omfatter ikke ratepension og livslang pension, der er Ekstrapension.'

Videre fremgår af 'Pensionsvejledningen, gældende for 1. april 2020', s. 4, at når medlemmet opnår pensionsudbetalingsalderen, vælger denne selv tidspunktet for start af udbetaling af pensionsordningen. Pensionsvejledningen fremlægges som **bilag B**.

'UDBETALINGER NÅR DU GÅR PÅ PENSION

Når du har nået pensionsudbetalingsalderen, vælger du selv, hvornår du vil have din pension fra Industriens Pension udbetalt. Hvis du ikke har nået folkepensionsalderen, kan de løbende pensioner først udbetales, når indbetalingerne til pensionsordningen er stoppet. Reglerne om, hvornår pensionen tidligst kan udbetales, findes i pensionsbeskatningsloven (...). På din pensionsoversigt kan du se, hvornår pensionerne tidligst kan udbetales.'

I henhold til forsikringsbetingelserne kan den obligatoriske arbejdsmarkedspension genkøbes i forbindelse med emigration, og kun hvis pensionen ikke er under udbetaling. Der står således i forsikringsbetingelserne kap. 1, § 24, stk. 2 (bilag A):

'Genkøb af ordningen kan alene ske ved emigration, og så længe udbetalingen af pension ikke er begyndt. Dokumentation for, at forsikrede er emigreret, skal foreligge efter nærmere regler fastsat af Industriens Pension. Reglerne findes på Industriens Pensions hjemmeside. Ekstrapension kan genkøbes i henhold til kapitel 3 § 8, stk. 3, dog kan genkøb heller ikke ske, hvis udbetalingen er påbegyndt.'

Klager har ikke Ekstrapension hos selskabet.

Om genkøb fremgår det videre af Pensionsvejledningen (bilag B) side 40:

'Du kan få din pensionsordning i Industriens Pension udbetalt, hvis du emigrerer til et andet land og ikke allerede får udbetalt pension fra os. Der skal betales statsafgift ved udbetalingen. Der kan dog gælde andre regler, hvis du har en § 53 A-ordning. Det er et krav, at din fulde skattepligt til Danmark er ophørt. Dokumentation herfor vil kræves indsendt. Hvis du bor i udlandet, men arbejder i Danmark, er din fulde skattepligt ikke ophørt, og du kan ikke få din pensionsordning udbetalt før tid. Det skyldes, at du stadig har en tilknytning til Danmark. Udgør opsparingen til livslang pension mere end 100.000 kr., kan der være krav om, at du indsender lægelig dokumentation for, at du ikke har alvorlige helbredsproblemer. Kravene til dokumentation finder du på vores hjemmeside.'

Faktiske omstændigheder

Klager bliver optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 1. maj 1996, og den 1. juni 2000 bliver klager passivt medlem i ordningen. Selskabet sender brev til klager den 23. maj 2000, hvor det oplyses, at klager er overgået til passivt medlemskab.

Selskabet sender årligt en pensionsoversigt til klager, som viser klagers prognose for udbetaling ved pension. Seneste pensionsoversigt er dateret den 15. februar 2020, og viser at klager pr. 31. december 2019 har opsparet 39.272 kr., som tidligst kan komme til udbetaling, når klager fylder 60 år. Pensionsoversigten fremlægges som **bilag C**.

Den 22. juni 2020 kontakter klager selskabet telefonisk. Det fremgår af telefonresumeeet af samtalen, at klager informeres om, at pensionsordningen ikke kan genkøbes, og at han tidligst kan få den udbetalt, når han fylder 60 år. Telefonresumeeet fremlægges som **bilag D**.

Den 14. september 2020 modtager selskabet en mail fra klager, hvori han anmoder om at få sin pensionsopsparing konverteret til livsvarig pension og få den udbetalt efter reglerne i pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4 med 40 % afgift. Mailen er fremlagt af klager.

Samme dato sender selskabet en svarmail til klager. Selskabet oplyser, at klagers pensionsopsparing er en arbejdsmarkedspensionsordning, som gør, at den ikke kan komme til udbetaling før

pensionsudbetalingsalderen er opfyldt. Videre oplyser selskabet, at der er få undtagelser til reglen, idet udbetaling kan ske før opnåelse af pensionsudbetalingsalderen, ved emigration fra Danmark, *eller* hvis opsparingen udgør mindre end 10.000 kr. og man har været passivt medlem i de seneste 12 måneder, *eller* der er tale om ekstrapension. Mailen er fremlagt af klager.

Den 15. september 2020 modtager selskabet en mail fra klager, som oplyser, at han ikke accepterer selskabets afslag på at få udbetalt ordningen før tid. Klager anfører, at han er omfattet af pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4, idet han får førtidspension, og at intet i forsikringsvilkårene er til hinder for, at han kan få udbetaling efter pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4. Klager ønsker, at selskabets klageansvarlige skal besvare hans mail. Mailen er fremlagt af klager.

Den 17. september 2020 besvarer selskabets klageansvarlige klagers mail af den 15. september 2020. Mailen er fremlagt af klager. Vi er opmærksomme på, at der i mailen henvises til kap. 1, § 16 i forsikringsbetingelserne. Dette er en tastefejl, idet den citerede paragraf retteligt er kap. 1, § 17.

Herefter modtager selskabet klagers ankenævnsklage.

Selskabets begrundelse

Det er selskabets synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, der er fastsat i aftalegrundlaget for ordningen. Industriens Pension er et arbejdsmarkedspensionsselskab, hvis hovedformål er at sikre medlemmerne en løbende forsørgelse gennem hele deres pensionstilværelse. Det er overenskomstparterne, som beslutter og vedtager forsikringsbetingelserne i Industriens Pension.

Klager kan med andre ord ikke kræve at få sin arbejdsmarkedspensionsordning udbetalt, hvis dette er i strid med forsikringsbetingelserne, og dermed i strid med aftalegrundlaget for pensionsordningen.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes ordlyd, at pensionsordningen først kommer til udbetaling, når medlemmet opnår sin pensionsudbetalingsalder. Klagers pensionsudbetalingsalder er 60 år, hvorfor klager ikke har opnået pensionsudbetalingsalderen endnu.

Selskabet mener således, at klager ikke kan få sin pensionsordning udbetalt som følge af reglerne i forsikringsbetingelsernes kap. 1, § 17 (bilag A).

Genkøb

Det fremgår endvidere af forsikringsbetingelserne, at der kun kan ske genkøb ved emigration, og kun hvis udbetalingen af pensionsordningen ej er påbegyndt, jf. § 24, stk. 2 (bilag A). Som betingelserne er formuleret skal begge krav være opfyldt, førend pensionsordningen kan genkøbes.

I denne sag har klager ikke dokumenteret, at han er emigreret fra Danmark, og derfor kan han ikke få pensionsopsparingen udbetalt før tid. Bevisbyrden påhviler klager. Kravet i betingelserne er, at man beviseligt skal være emigreret fra Danmark, hvilket uddybes i pensionsvejledningen (bilag B), som betydende, at skattepligten skal være fuldt ophørt. Klager har ikke indsendt dokumentation for, at han ikke længere er skattepligtig til Danmark.

Selskabets synspunkt er endvidere, at klager på intet tidspunkt har fået stillet i udsigt, at han kunne få sin opsparing udbetalt, da han ikke opfylder udbetalingskravene i forsikringsbetingelserne.

Selskabet har – i fuld overensstemmelse med forsikringsbetingelserne – meddelt klager afslag på at tilbagekøbe opsparingen, idet han ikke er emigreret fra landet, jf. bilag C, D samt svar fra selskabets klageansvarlige.

Ankenævnet har i en lignende sag, om Industriens Pension genkøbsregler, jf. kendelse 95160, slået fast, at der ikke kan ske genkøb, når medlemmet ikke opfylder betingelserne herom. Kendelsen vedlægges som **bilag E**, idet den i skrivende stund ikke er blevet offentliggjort på Ankenævnets hjemmeside.

Pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3

Klager anfører, at pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4, giver ham ret til at få udbetalt sin pensionsordning, som en engangsydelse mod betaling af 40 % i afgift, idet han er blevet tilkendt førtidspension.

Pensionsbeskatningslovens § 29 forpligter ikke et pensionsselskab til at tilbyde genkøb, men regulerer udelukkede de afgiftsmæssige konsekvenser, hvis genkøb sker. Dette er slået fast i Ankenævnets kendelse 93809. Det er derfor selskabets synspunkt, at pensionsbeskatningslovens § 29 ikke finder anvendelse i denne sag.

For god ordens skyld henledes nævnets opmærksomhed på, at pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3, udelukkende giver ret til afgift på 40 % for mindre beløb, som reguleres hvert år. I 2020 udgør beløbet omkring 11.000,-.

Er der tale om større opsparinger, er afgiften 60 % ,jf. pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 1. Klagers opsparing er på 39.272 kr., hvorfor pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4, under alle omstændigheder ikke finder anvendelse.

Opsummerende er det således selskabets synspunkt, at klager ikke har krav på – i strid med aftalegrundlaget – at genkøbe sin arbejdsmarkedspensionsopsparing, og at pensionsbeskatningslovens § 29 ikke pålægger selskabet at tilbyde genkøb."

Klageren har i brev af 14/12 2020 til nævnet bl.a. bemærket:

"Ankenævnets afgørelse i sag 95160 er sagen irrelevant, da parten i sagen ikke er tildelt invalidepension.

Om de rigide tilbagekøbsregler også vil blive godkendt, efter en prøvelse efter aftalelovens regler, har vi endnu til gode. Strider de tilbagekøbsregler mod aftaleloven?

I sagen nævner I at tilbagekøbsreglerne ikke strider imod Lfv § 60 c ??? § 60 c omhandler vel det modsatte, om hvornår selskabet kan tvangsudbetale.

Dette er ikke genkøb, det er pensionering som følge af invaliditet.

Klagen er fortsat: Jeg ... klager over, at Industriens Pension ikke vil udbetale mit depot efter PBS § 29, stk. 3 og 4, efter tilkendelse af invalidepension.

Ankenævnet for Forsikring

6.

95877

I bilag D fra selskabet, referat af telefonsamtale, er noteret:

Fripolice kan udbetales ved varigt erhvervsevnetab på 2/3 i alle erhverv.

Jeg har ingen tilbageværende erhvervsevne, hvilket er blevet testet gennem mange år.

Det blev i øvrigt ikke nævnt af medarbejderen i samtalen, kun tilføjet referatet.

Manglende mulighed for udbetaling ved invaliditet, må betegnes som et bebyrdende vilkår, som efter aftaleloven skal særligt fremhæves og drøftes.

Da skattelovgivningen sidestiller udbetalingsalder og invaliditet, skal det afspejles i vilkårene.

Selvom det var skrevet ind i vilkårene, vil det kunne gøres ugyldigt efter aftalelovens regler.

Jeg fastholder derfor, at jeg er berettiget til udbetaling af mit depot som følge af invaliditet.

Jeg ønsker derfor Industriens Pension pålagt at udbetale hele depotet efter PBS § 29, stk. 3 og 4."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af "pensionsoversigt for 2019" af 15/2 2020 fremgår bl.a.:

Opsparing
Pr. 31.12.2019

39.272 kr.

Afkast
De seneste 5 år

10.356 kr.

...

Vi passer på din opsparing

Du kan begynde at få dine penge udbetalt, når du fylder 60 år. Vi passer på dine penge indtil da.

...

Pensionsoversigt 1. januar 2020

På grundlag af det arbejdsmarkedets parter har aftalt, er pensionsoversigten sammen med forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen aftalegrundlaget for din pensionsordning.

...

Prognose for din pension i nutidskroner

Går du på pension, når du er 67 år, får du disse pensioner

Månedlig livslang pension (skattepligtig)

Forventet udbetaling

ca. 110 kr."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"KAPITEL 1 ALMINDELIGE FORSIKRINGSBETINGELSER

...

§ 17 Udbetaling når forsikrede går på pension

Ydelser ved alderspensionering kan udbetales, når forsikrede når den pensionsudbetalingsalder, der er angivet i pensionsoversigten, og forsikrede har anmodet om udbetaling. Den forsikrede kan ikke fortryde en anmodning om udbetaling, når udbetalingen er sat i gang.

Stk. 2. Hvis den forsikrede ikke har nået folkepensionsalderen, er det en betingelse for retten til udbetaling af ratepension og udbetaling af livslang pension, at der ikke bliver indbetalt fra en arbejdsgiver. Begrænsningen omfatter ikke ratepension og livslang pension, der er Ekstrapension.

...

§ 24 Dispositionsmuligheder

...

Stk. 2. Genkøb af ordningen kan alene ske ved emigration, og så længe udbetaling af pension ikke er begyndt. Dokumentation for, at forsikrede er emigreret, skal foreligge efter nærmere regler fastsat af Industriens Pension. Reglerne findes på Industriens Pensions hjemmeside. Ekstrapension kan genkøbes i henhold til kapitel 3 § 8 stk. 3, dog kan genkøb heller ikke ske, hvis udbetaling af pension er påbegyndt."

Af pensionsbeskatningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1088 af 3/9 2015, fremgår bl.a.:

"Pensionsordninger med løbende udbetalinger, rateforsikringer i pensionsøjemed, rateopsparinger i pensionsøjemed og indeksordninger

§ 29. ...

Stk. 3. Ved tilbagekøb af en forsikring, der er omfattet af § 2, nr. 4, eller § 7, eller ved konvertering af en pensionsordning i en pensionskasse, der er omfattet af § 2, nr. 4, eller § 7, til en engangsudbetaling betales en afgift på 40 pct. af det udbetalte beløb, såfremt de løbende ydelser, der i henhold til pensionsaftalen ville tilkomme forsikringens ejer eller medlemmet af pensionskassen på udbetalingstidspunktet, ikke kan overstige et grundbeløb på 9.700 kr. (2010-niveau) årligt, jf. dog stk. 4. Grundbeløbet reguleres efter personskattelovens § 20. Bestemmelsen i 1. pkt. finder kun anvendelse for pensionsordninger, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold.

Stk. 4. Reglerne i stk. 3 finder kun anvendelse ved udbetalinger, der sker efter, at den forsikrede eller medlemmet har nået pensionsudbetalingsalderen, medmindre lavere aldersgrænse er godkendt af Skatterådet, samt ved udbetalinger, der sker efter, at den forsikrede eller medlemmet er tildelt invalidepension."

Nævnet udtaler:

Klageren har en arbejdsmarkedspension i selskabet med en livrenteopsparing på 39.272 kr. pr. 31/12 2019. Han kræver, at selskabet udbetaler værdien af pensionsordningen med fradrag af statsafgift til ham. Han har anført, at han er blevet tilkendt offentlig invalidepension, og at dette må sidestilles med at opnå alderspensioneringsalderen. Han har videre anført, at pensionsbeskatningslovens § 29, stk. 3-4, giver ham mulighed for at få pensionen udbetalt. Han har også anført, at en fortolkning af aftalegrundlaget, der ikke giver ham mulighed for at få sin opsparing udbetalt efter invalidepensionering indebærer, at aftalevilkårene bør tilsidesættes efter aftalelovens bestemmelser om urimelige aftalevilkår.

Selskabet har anført, at klageren først kan få udbetaling fra pensionen, når han når pensionsudbetalingsalderen. Selskabet har videre anført, at der kun kan ske genkøb, hvis forsikrede er emigreret fra landet, og pensionsudbetalingerne ikke er påbegyndt.

Nævnet bemærker, at der er tale om en arbejdsmarkedspension, hvorfor vilkårene for klagerens pensionsordning - herunder mulighederne for genkøb mv. - er fastlagt på grundlag af overenskomstmæssige aftaler mellem arbejdsmarkedets parter.

Nævnet bemærker videre, at pensionsbeskatningslovens § 29 ikke forpligter et pensionselskab til at tilbyde tilbagekøb. Bestemmelsen regulerer alene de afgiftsmæssige konsekvenser, hvis et tilbagekøb effektueres.

Af forsikringsbetingelsernes § 17 fremgår det, at ydelser ved alderspensionering kan udbetales, når forsikrede når den pensionsudbetalingsalder, der er angivet i pensionsoversigten. Af forsikringsbetingelsernes § 24, stk. 2, følger det, at der alene kan foretages genkøb af den obligatoriske pensionsordning, når forsikrede er emigreret.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke i forsikringsbetingelserne er nogen ret for klageren til at få pensionen udbetalt før det aftalte pensioneringstidspunkt, der i klagerens tilfælde er 60 år. Der fremgår ingen særlig ret til at kræve pensionen udbetalt ved tilkendelse af offentlig førtidspension eller som følge af indtrådt tab af erhvervsevne i øvrigt. Nævnet lægger til grund, at klageren ikke er emigreret.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte selskabets aftalevilkår om førtidig udbetaling eller om genkøb efter aftalelovens bestemmelser om urimelige aftalevilkår mv. Nævnet bemærker, at der er tale om normale vilkår for en pensionsordning, og at disse er fastsat som led i en overenskomstaftale med bindende virkning for klageren.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

9.

95877

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen